

Calixto Bieito ha convidat el seu habitual ajudant de direcció en teatre i òpera, Joan Anton Rechi, a assumir un repte de la cartellera teatral d'aquesta temporada: posar en escena un clàssic de Josep M. de Sagarra. El text és 'El senyor Parramon' i és una adaptació lliure de 'L'avar' de Molière, que s'estrena al Teatre Romea el 19 d'octubre. (Text: Adriana Clivillé)

El Romea fa una mirada contemporània a Sagarra

Com si es tractés d'un joc, el plantejament que fa el director Joan Anton Rechi del muntatge d'*El senyor Parramon* insisteix en la crítica sana. L'autor del text, Josep M. de Sagarra, el va escriure pensant en l'actor Joan Capri, còmic per excel·lència del teatre dels anys 60 i de la televisió en català dels 80. En la versió que s'estrena al Teatre Romea aquest mes d'octubre, l'actor Boris Ruiz és el protagonista d'un muntatge que vol "donar una visió contemporània d'un clàssic català", en paraules del seu director, "per parlar de l'estretesa de mires que té a vegades la societat catalana. A vegades ens costa obrir-nos i tendim a protegir-nos una mica massa".

Per tractar un sentiment tan delicat amb cura, Joan Anton Rechi apunta a la necessària ironia i la distància. La ironia de Josep M. de Sagarra i la de Molière, autor de *L'avar*, el text que ha inspirat *El senyor Parramon*. En el repartiment ha comptat també amb un actor singular, Boris Ruiz, que dona el tipus de barreja entre insolència i ironia que necessitava. "En aquest paper hi està ideal, té una manera molt irònica d'expressar-se i de dir les coses. El personatge li va francament bé", afirma el director.

El jove director afina el seu discurs, potser conscient que riure's d'un mateix no sempre és fàcil i que cal explicar bé quin és el propòsit. "Els estereotips tenen un paper en el retrat dels catalans, com passa amb tots els pobles. En nosaltres, el més popular és la fama de poble estalviador, i

intento jugar-hi". Curiosament, Rechi és de nacionalitat andorrana, però afirma sentir-se proper a la sensibilitat catalana: "em considero de cultura catalana. Els andorrans no som tant diferents i també formem part d'aquesta cultura i d'aquests tòpics".

L'adaptació de Sagarra és diferent de les altres versions del clàssic de Molière, per la gran riquesa de lèxic i el seu particular llenguatge teatral. És una comèdia divertida i intel·ligent que explica els embolics generats pels fills d'un usurer que es volen desfer de la tirania del seu pare i beneficiar-se de l'herència que els pertoca. El text original de Sagarra manté una considerable fidelitat amb el de *L'avar* i aporta una gran riquesa de llenguatge: "És un llenguatge molt especial, amb expressions que no s'utilitzen massa, amb una manera de parlar plena d'adjectius poc utilitzats actualment. Hem anat perdent aquesta riquesa, sobretot a les grans ciutats".

ÒPERA, L'ESPECTACLE TOTAL. Ser ajudant de direcció teatral és una tasca que està força a l'ombra, però estratègica per la seva transcendència. Joan Anton Rechi s'ha convertit –gairebé sense proposar-s'ho i amb una constància admirable– en una peça clau com a ajudant de les posades en escena de Calixto Bieito. La seva col·laboració va començar amb els muntatges teatrals de Bieito i, de forma natural, es va anar incorporant a totes les seves produccions d'òpera arreu

d'Europa. Des de llavors, Joan Anton Rechi rep essencialment ofertes de les cases d'òpera de tota Europa, inclòs el Liceu, que hi compta indefectiblement. I això des de fa una dècada.

Si bé el consum d'òpera sembla que mantingui una aurèola d'elitisme, Joan Anton Rechi explica que la seva experiència als grans teatres europeus indica un canvi. "Cada vegada hi ha més públic jove que va a l'òpera, cada vegada hi ha més interès. Hi ha el risc de tenir una visió antiga de l'òpera, però per a mi és equivocada. Es poden trobar produccions interessants, i la prova és que cada vegada més públic jove sent curiositat. I més val que sigui així, perquè sinó ens quedarem sense públic. Tot i que és cert que per anar al Liceu s'ha de preveure amb temps..."

L'entrada per la porta gran com a director d'escena operística la farà aquest desembre amb l'estrena d'*El barber de Sevilla*, òpera bufa de Rossini, a Friburg (Alemanya). "És el meu primer títol important com a director d'òpera". Abans va muntar *Castra diva* –una ironia per a contratenor sobre els cantants castrats– al Foyer del Liceu i al Café de Palacio del Teatro Real de Madrid.

La darrera producció operística en què ha col·laborat Joan Anton Rechi com a ajudant de direcció és *La Centerola* (La Ventafochs), que el director i fundador de Comediants Joan Font dirigeix en una coproducció entre el Gran Teatre del Liceu i les òperes de Houston, Cardiff i Ginebra. L'estrena és al Liceu el mes de desembre de 2007.